

Kauhavan lukiokoulutuksen järjestämisen vaihtoehdot / Lukiokoulutuksen järjestäminen 1.8.2027 alkaen

Kaupunginhallitus 15.12.2025 § 286

Valmistelija

Sivistysjohtaja Jonna Heikkilä 11.12.2025:

Koska Kauhavan kaupunki on sitoutunut järjestämään lukiokoulutusta, on se vastuussa lukiokoulutuksen kehittämisestä. Opiskelijamäärien ja talustilanteiden muutokset vaikuttavat kaupungin palveluverkon tarkastelutarpeeseen. Hallintolain 31 § mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Sivistystoimialan ollessa merkittävin toimiala niin henkilömäärän kuin taloudellisten resurssienkin osalta, on lukiokoulutuksen kokonaistarkastelu perusteltua. Kauhavan kaupungin lukiokoulutus on yksi keskeinen osa sivistystoimialaa ja alueen vetovoimaa.

Lukioiden määrään vaikuttavat sekä alueellinen tarve ja tahtotila koulutuksen tarjoamiseksi että valtion velvollisuus turvata koulutuksen yhdenvertainen saatavuus. Kunnilla tai muilla toimijoilla ei ole laissa säädettyä velvollisuutta järjestää lukiokoulutusta. Lukiokoulutuksen järjestämiseksi tarvitaan opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä järjestämislupa, jonka peruste on alueellisesti tarkasteltava koulutustarve. Luvassa määritellään kunnat, joiden alueella koulutuksen järjestäjä voi järjestää lukiokoulutusta. Valtio on viimekätisessä vastuussa siitä, että lukiokoulusta tai muuta vastaavaa koulutusta järjestetään.

Lukiokoulutuksen järjestämisedellytyksiin vaikuttavat: alueellinen väestökehitys ja lukioikäisten nuorten määrä, kuntarakenne, lukioiden järjestämislupamenettely, valtionosuusrahoituksen määräytymisperusteet, kuntatalouden tilanne, kuntien elinvoimakehitys ja kunnallispolitiikka sekä koulutuspoliittiset päätökset ja painotukset. Lukio-opintoihin kuuluvan opetuksen toteuttamisedellytyksiin vaikuttavat valtakunnalliset opetussuunnitelmien perusteet, ylioppilastutkintoon sisältyvät kokeet, lukiodiplomijärjestelmä, koulutuksellisten erityistehtävien sekä kansallisten kehittämistehtävien jakautuminen alueittain ja lukioittain. Lisäksi siihen vaikuttavat kelpoisen henkilöstön saatavuus, koulutuksen järjestäjien ja lukioiden yhteistyörakenteet sekä opetusmenetelmien kehittyminen ja etäopetuksen tarjoamat mahdollisuudet.

Lukiokoulutuksen valtionosuus myönnetään laskennallisin perustein. Lukiossa rahoitus määräytyy opiskelijamäärän ja opiskelijaa kohti määrätyn yksikköhinnan tulon perusteella. Koulutuksen järjestäjäkohtaiset yksikköhinnat lasketaan lukiokoulutuksen keskimääräisen tulon perusteella.

Valtioneuvosto päätti 25.10.2007 opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun asetuksen (944/2007) 6 § muuttamisesta mm., että: ”Vaikka lukiokoulutus, joka kuuluu 2 momentissa tarkoitetun korotetun tunnusluvun piiriin, siirtyy kuntien yhdistymisellä syntyvälle kunnalle taikka koulutuksen järjestämisluvan muutoksella osaksi toisen kunnan tai kuntayhtymän lukiokoulutusta, tunnusluku lasketaan erikseen kullekin entiselle lukiokoulutuksen järjestäjälle.” Asetuksella haluttiin varmistaa lukiokoulutuksen rahoituksen pysyvyys samalla tasolla, kuin ennen

toteutettavia kuntaliitoksia. Kauhavan kaupungissa toimii kaksi lukiota Härmän lukio ja Kauhavan lukio.

Hallituksen esitys eduskunnalle (HE 159/2024 vp) laiksi lukiolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi vähensi merkittävästi Kauhavan kaupungin lukiokoulutuksen rahoitusta. Eduskunta hyväksyi lain opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (803/2024) 24 §:n muuttamisesta. Samankaltaisille koulutuksen järjestäjille lasketaan näin ollen yksikköhinta samalla tavalla aiemmista muutoksista riippumatta. Laki tulee voimaan 1.1.2026. Korkeamman rahoitustason luopumista esitettiin jo Opetus- ja kulttuuriministeriön raportissa 2019:33.

Rahoituksen muutos koskee useita eteläpohjalaisia kuntia mm.: Kauhava, Kurikka ja Seinäjoki.

Kauhavan kaupungin lukiokoulutuksen vuoden 2025 yksikköhinta on 10.119,34 €/opiskelija ja vuoden 2028 yksikköhinta rahoituslain muutoksen jälkeen 7.974,24 €/opiskelija. Mikäli Kauhavan lukiokoulutuksessa on yhteensä 250 opiskelijaa, on valtionosuusrahoituksen vähennys 536.275 €/vuosi. Yksikköhinnan pieneneminen on laskettu olevan suurimmillaan 24 prosenttia.

Valtionosuusrahoituksen muutoksen vuoksi on tarpeen arvioida nykyisen rakenteen kestävyyttä ja mahdollisia muutostarpeita. Laadittavassa selvityksessä tulee tarkastella:

- nykyisen lukiokoulutuksen kustannusrakenne
- valtionosuusrahoituksen muutoksen euromääräinen laskelma
- visio Kauhavan lukiokoulutuksen tulevaisuudesta, jossa huomioidaan opetuksen laatu, laaja valinnaisuus (opintojaksotarjotin), opiskelijoiden hyvinvointi
- mahdolliset rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset ja niiden aikataulu
- tilakartoitus
- henkilöstövaikutukset
- suunnitelma opiskelijoiden, henkilöstön ja kuntalaisten osallistamisesta sekä arvioinnin päätösesityksen vaikutuksista
- kuljetuskustannukset
- sekä muut mahdolliset huomiot.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Vesa Rantala

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

1. päättää käynnistää Kauhavan kaupungin lukiokoulutuksen tulevaisuutta koskevan selvityksen;
2. päättää pyytää kasvatus- ja opetuslautakunnan lausunnon laaditusta lukiokoulutuksen tulevaisuutta koskevasta selvityksestä;
3. painottaa valmistelussa osallisuutta ja viestintää; ja
4. päättää, että selvitys lausuntoineen toimitetaan kaupunginhallitukselle viimeistään 13.3.2026.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan ehdotuksen.

Lisätietoja

Kaupunginjohtaja Vesa Rantala, puh. 040 775 9075, etunimi.sukunimi@kauhava.fi

Valmistelija

Kaupunginjohtaja Vesa Rantala ja sivistysjohtaja Jonna Heikkilä 26.3.2026

Kauhavan, Evijärven ja Lappajärven hallitukset asettivat keväällä 2009 lukioverkko selvityksen ohjausryhmän. Kaupunginhallitus on 21.2.2011 hyväksynyt neuvottelukokouksen esittämät toimenpiteet lukioyhteistyön jatkovalmistelun pohjaksi, ja 23.5.2011 merkinnyt tiedokseen lukioyhteistyön jatkovalmistelua koskevat toimenpiteet. Tuolloin Kauhavan ja Lappajärven tavoitteena oli yksi yhteinen lukio, jolla on useampi toimipiste.

Kaupunginhallituksen pöytäkirjassa 31.8.2015 todetaan kouluverkon kehittämisestä mm. seuraavaa: ”Opetus- ja kulttuuriministeriöstä 28.7.2015 saadun tiedon mukaan pienten lukioden (alle 200 opiskelijaa) korotettu valtionosuus on voimassa toistaiseksi. Uusi hallitus ei ole kuitenkaan vielä käsitellyt asiaa. Mikäli Kauhavan lukio ja Härmän lukio yhdistettäisiin yhteen hallintoon (yksi järjestämislupa), laskisi Kauhavan kaupungin saama valtionosuus noin 380 000 euroa vuodessa. Sen vuoksi lukioita ei ole tarkoituksenmukaista yhdistää tässä vaiheessa. Mikäli valtionosuusjärjestelmä muuttuu, on asiaan palattava välittömästi.” Korkeamman rahoitustason luopumista esitettiin jo Opetus- ja kulttuuriministeriön raportissa 2019:33.

Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaan mm.: ”Hallitus uudistaa lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmän vastaamaan paremmin lukiokoulutuksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.” Hallituksen esityksen (HE 159/2024 vp) mukaan ”opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että lukion rahoitukseen kuuluva pienten lukiokoulutuksen järjestäjien yksikköhinnan korotus uudistettaisiin tukemaan koulutuksen saavutettavuutta ja sivistyksellisten oikeuksien toteutumista”.

Pienen (alle 200 opiskelijan) lukion ”yksikköhintaa korotettaisiin nykyistä vastaavalla tavalla, jos se katsottaisiin syrjäiseksi tai jos sen kansalliskieliin kuuluva opetuskieli on vähemmistökieli siinä kunnassa, jossa opetusta pääosin järjestetään. Nykyisestä poiketen tällaisten koulutuksen järjestäjien tunnusluvun korottamiselle ei kuitenkaan olisi ylärajaa, mikä tarkoittaisi, että myös alle 40:tä pienemmät opiskelijamäärä korottaisivat yksikköhintaa. Jos kunnan lukiokoulutuksen opiskelijamäärä on alle 200, mutta sitä ei katsottaisi syrjäiseksi eikä sen kansalliskieliin kuuluva opetuskieli ole vähemmistökieli siinä kunnassa, jossa opetusta pääosin järjestetään, sen yksikköhintaa korotettaisiin puolella siihen nähden, paljonko yksikköhintaa nykyisin korotetaan.”

Hallituksen esityksessä on todettu, että ”rahoitusjärjestelmää koskevat muutokset pienentäisivät 44 koulutuksen järjestäjän yksikköhintaa nykyiseen nähden. Tällaisia koulutuksen järjestäjiä ovat:
1) koulutuksen järjestäjät, jotka eivät sijaitse harvaan asutuilla alueilla tai järjestä opetusta kunnan vähemmistökielillä ja ovat kooltaan alle 200 opiskelijaa, ja
2) koulutuksen järjestäjät, joiden lukiokoulutus on siirtynyt nykyiselle kunnalle vuosina 2008–2012 kuntien yhdistymisellä tai koulutuksen järjestämisluvan muutoksella (Paras-hanke, 8 koulutuksen järjestäjää)”. Näitä koulutuksen järjestäjiä on eniten Etelä-Pohjanmaalla: Kauhava, Kurikka ja Seinäjoki.

HE:stä saaduissa lausunnossa kunta- ja palvelurakenneuudistuksesta annetun lain aikaisina vuosina 2008–2012 yhdistyneen koulutuksen yksikköhinnan määräytymistavan muuttamista sekä kannatettiin että vastustettiin. Muuttamista kannatettiin yhdenvertaisen kohtelun perusteella ja sillä perusteella, että hankkeesta on kulunut riittävän pitkä aika. Suomen Kuntaliitto on lausunnossaan pitänyt muutosta perusteltuna. Sivistysvaliokunta on tukenut ehdotettuja muutoksia ja toteaa, että yksikköhinnan laskentaperusteiden muuttaminen ei vähennä lukiokoulutuksen määrärahaa, vaan kohdentaa sen eri tavalla kuin nykyisin.

Valtioneuvosto päätti opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun asetuksen muuttamisesta mm., että: "Vaikka lukiokoulutus, joka kuuluu 2 momentissa tarkoitetun korotetun tunnusluvun piiriin, siirtyy kuntien yhdistymisellä syntyvälle kunnalle taikka koulutuksen järjestämisluvan muutoksella osaksi toisen kunnan tai kuntayhtymän lukiokoulutusta, tunnusluku lasketaan erikseen kullekin entiselle lukiokoulutuksen järjestäjälle." Asetuksella haluttiin varmistaa lukiokoulutuksen rahoituksen pysyvyys samalla tasolla, kuin ennen toteutettavia kuntaliitoksia.

Hallituksen esitys eduskunnalle (HE 159/2024 vp) laiksi lukiolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi vähensi merkittävästi Kauhavan kaupungin lukiokoulutuksen rahoitusta. Samankaltaisille koulutuksen järjestäjille lasketaan näin ollen yksikköhinta samalla tavalla aiemmista muutoksista riippumatta. Laki tuli voimaan 1.1.2026.

Lukiokoulutuksen valtionosuus myönnetään laskennallisin perustein. Lukiossa rahoitus määräytyy opiskelijamäärän ja opiskelijaa kohti määrätyn yksikköhinnan tulon perusteella. Lukiorahoituksen muutos kohdistuu Kauhavan kaupunkiin siten, että erikseen Härmän lukiosta vuodesta 2009 saatu valtionosuus poistuu kokonaan, kun koulutuksen järjestäjä katsotaan yhdeksi eikä kahdeksi.

Kauhavan kaupungin lukiokoulutuksen vuoden 2025 yksikköhinta oli 10.119,34 €/opiskelija ja vuoden 2028 yksikköhinta rahoituslain muutoksen jälkeen on 7.974,24 €/opiskelija. Mikäli Kauhavan lukiokoulutuksessa on yhteensä 250 opiskelijaa, on valtionosuusrahoituksen vähennys vuonna 2028 täysimääräisenä 536.275 €/vuosi. Valtionosuusleikkaus etenee porrastetusti vuosien 2026–2028 aikana. Vuonna 2026 lukiokoulutuksen valtionosuus vähenee noin kolmasosan, vuonna 2027 kaksikolmasosaa ja vuonna 2028 valtionosuusleikkaus realisoituu täysimääräisenä.

Vuonna 2026 valtionosuusleikkaus 250 opiskelijalla laskettuna on 178.758 €. Vuonna 2027 valtionosuusleikkaus 250 opiskelijalla laskettuna on 357.516 €. Vuonna 2028 valtionosuusleikkaus 250 opiskelijalla laskettuna on 536.275 €. Yhteenlaskettuna vuosina 2026–2028 Kauhavan kaupungin valtionosuusleikkaus lukiokoulutuksesta on yhteenlaskettuna 1.072.550 €.

Tämän lisäksi perusopetuksen oppilasmäärän vähenemisellä on vaikutus perusopetusikäisistä saatavaan peruspalvelujen valtionosuuteen. Vertailuvuonna on käytetty kuluvaan vuoteen 2026 ja kustannusten perusteena tämän vuoden ao. ikäluokan perushintaa sekä Kauhavan kuntakohtaista peruspalvelujen valtionosuutta voimassa olevan valtionosuuslainsäädännön mukaisesti. Valtionosuus vähenee seuraavasti:

- 2027: -124 000 €
- 2028: -228 000 €
- 2029: -351 000 €
- 2030: -512 000 €

- 2031: -667 000 €
- 2032: -734 000 €
- 2033: -825 000 €
- 2034: -945 000 €.

Lukioiden määrään vaikuttavat sekä alueellinen tarve ja tahtotila koulutuksen tarjoamiseksi että valtion velvollisuus turvata koulutuksen yhdenvertainen saatavuus. Kunnilla tai muilla toimijoilla ei ole laissa säädettyä velvollisuutta järjestää lukiokoulutusta. Lukiokoulutuksen järjestämiseksi tarvitaan opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä järjestämislupa, jonka peruste on alueellisesti tarkasteltava koulutustarve. Luvassa määritellään kunnat, joiden alueella koulutuksen järjestäjä voi järjestää lukiokoulutusta. Valtio on viimekätisessä vastuussa siitä, että lukiokoulusta tai muuta vastaavaa koulutusta järjestetään.

Lukiokoulutuksen järjestämisedellytyksiin vaikuttavat: alueellinen väestökehitys ja lukioikäisten nuorten määrä, kuntarakenne, lukioiden järjestämislupamenettely, valtionosuusrahoituksen määräytymisperusteet, kuntatalouden tilanne, kuntien elinvoimakehitys ja kunnallispolitiikka sekä koulutuspoliittiset päätökset ja painotukset. Lukio-opintoihin kuuluvan opetuksen toteuttamisedellytyksiin vaikuttavat valtakunnalliset opetussuunnitelmien perusteet, ylioppilastutkintoon sisältyvät kokeet, lukiodiplomijärjestelmä, koulutuksellisten erityistehtävien sekä kansallisten kehittämistehtävien jakautuminen alueittain ja lukioittain. Lisäksi siihen vaikuttavat kelpoisen henkilöstön saatavuus, koulutuksen järjestäjien ja lukioiden yhteistyörakenteet sekä opetusmenetelmien kehittyminen ja etäopetuksen tarjoamat mahdollisuudet.

Sivistystoimialan ollessa merkittävin toimiala niin henkilömäärän kuin taloudellisten resurssienkin osalta, on lukiokoulutuksen kokonaistarkastelu perusteltua valtionosuusleikkauksen vähentyessä. Kauhavan kaupungin lukiokoulutus on yksi keskeinen osa sivistystoimialaa ja alueen vetovoimaa. Vahva ja kehittyvä lukiokoulutus on tärkeä osa kaupungin vetovoiman näkökulmasta.

Tavoitteena on, että Kauhavalla on elinvoimainen, vetovoimainen ja laadukas lukiokoulutus, joka tarjoaa opiskelijoille monipuoliset opintomahdollisuudet ja vahvan hyvinvoinnin tuen. Lukioiden laadunhallinnan tavoitteena on taata lukiokoulutuksen laatu ja tasalaatuisuus sekä vahvistaa jatkuva koulutuksen arviointi ja kehittäminen. Lukiokoulutuksen laatuun vaikuttaa osaltaan lukiolaisen mahdollisuus valita itselleen mieleinen opintopolku laajasta opintojaksotarjonnasta.

Hallintolain mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Kuntalain mukaisesti kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Osana asiaa koskevaa valmistelua on järjestetty osallistumismahdollisuuksia, joiden kautta on kerätty tietoa ja näkemyksiä opiskelijoilta, henkilöstöltä ja kuntalaisilta. Kunnan velvollisuutena on huolehtia, että osallistumisen muodot ovat monipuolisia ja että asukkaille tarjotaan mahdollisuus tuoda esiin mielipiteensä ennen päätöksentekoa.

Kuntalain mukainen tiedottamisvelvollisuus on huomioitu valmistelussa siten, että kuntalaisille on annettu riittävät tiedot valmistelun etenemisestä sekä tavoista osallistua asian käsittelyyn. Avoin valmistelu tukee

asukkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia saada tietoa ja vaikuttaa kunnassa tehtäviin ratkaisuihin.

Kaupunginhallitus asetti 15.12.2025 § 286 työryhmän valmistelemaan lukiokoulutuksen järjestämisvaihtoehtoja, ja pyysi kasvatus- ja opetuslautakunnalta lausunnon lukiokoulutuksen tulevaisuutta koskevasta selvityksestä, koska opiskelijamäärien ja taloustilanteiden muutokset vaikuttavat kaupungin palveluverkon tarkastelutarpeeseen. Sivistysjohtajan 29.1.2026 nimeämä lukioselvitystyöryhmä on tarkastellut viittä vaihtoehtoista tapaa järjestää Kauhavan lukiokoulutus vuodesta 2027 eteenpäin. Arvioinnissa huomioitiin pedagogiset, taloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset sekä opiskelijoiden yhdenvertaiset mahdollisuudet laadukkaaseen lukiokoulutukseen. Yhtenä tarkastelun kohteena lukioselvityksessä on esitelty tulevien vuosien oppilasennusteet, jotka näyttävät niin Kauhavalla kuin valtakunnallisestikin laskevaa trendiä. Lisäksi tilakatselmuksella ja koulukuljetuksilla oli tärkeä merkitys lukioselvityksen kokonaistilanteen näkemyksen muodostamisessa.

Lukioselvityksessä esitellään tarkemmin selvitystyöryhmän selvittämät vaihtoehdot.

Vaihtoehto 1: Kahden lukion malli

Vaihtoehto 2: Yhden lukion malli 1.8.2027 alkaen

Vaihtoehto 3: Hybridimalli (lähi+etäopetus)

Vaihtoehto 4: Vaiheittain siirtyminen yhteen lukioon 2032

Vaihtoehto 5: Vaiheittain siirtyminen yhteen lukioon 2029

Lukioselvitystyöryhmä on laatinut vaikutusten arvioinnin, joka sisältää mm. elinvoiman, henkilöstön hyvinvoinnin, lapsivaikutukset ja talouden.

Lukioselvitystyöryhmän yhteisenä kantana on, että Kauhavan lukiokoulutuksessa edistetään vaihtoehto 5 mukaisia toimenpiteitä (vaiheittainen siirtyminen yhteen lukioon 2029).

Sivistysjohtaja ehdotti yhden lukion malliin siirtymistä 1.8.2027 pedagogisin ja taloudellisin perustein.

Kasvatus- ja opetuslautakunta on 10.3.2026 § 15 käsitellyt selvityksen, ja päättänyt esittää, että siirrytään yhden lukion malliin vuoteen 2029 mennessä. Lautakunta on pyydettyinä lausunut lukioselvitystyöryhmän kannan mukaisena.

Valmistelussa on tunnistettu, että lukion mahdollinen lakkauttaminen herättää kaupunginosan asukkaissa merkittävää huolta ja epävarmuutta. Lukio on alueelle muutakin kuin opetuksen järjestämispaikka: se on ollut keskeinen osa paikallista identiteettiä, yhteisöllisyyttä ja nuorten arkea usean vuosikymmenen ajan. Mahdollinen lakkauttaminen koetaan menetyksenä, joka koskettaa opiskelijoita, huoltajia, henkilöstöä ja laajemmin koko kaupunginosaa. Huolta aiheuttavat erityisesti nuorten koulupolkujen jatkuvuus, arjen sujuvuus, koulumatkojen piteneminen sekä kaupunginosan elinvoiman ja yhteisöllisyyden säilyminen. Nämä näkökulmat on tunnistettu valmistelussa, ja niitä pidetään merkityksellisinä päätöksenteon kannalta. Valmistelussa on kuultu asianomaisia tahoja, ja vaikutuksia arvioidaan kokonaisuutena sekä kaupungin tasolla että kyseisen kaupunginosan näkökulmasta. Tavoitteena on tehdä ratkaisu, joka huomioi taloudelliset ja toiminnalliset reunaehdot sekä alueen asukkaiden kokemukset ja tarpeet mahdollisimman tasapainoisesti. Asiaa on valmisteltu avoimesti ja vuorovaikutteisesti. Asian jatkovalmistelussa

varmistetaan, että opiskelijoiden opintojen jatkuvuus turvataan ja että siirtymävaiheessa tarjotaan riittävä ohjaus ja tuki.

Vaiheittainen siirtyminen samaan lukioon aiheuttaa kuitenkin pedagogisia ja opetuksen järjestämiseen liittyviä haasteita. Kun opiskelijat ja henkilöstö toimivat samanaikaisesti eri toimipisteissä, lukion arjen toimivuus ja opetuksen yhtenäisyys heikentyvät: 1) Lukion opiskelijayhteisö voi hajota: lukion toiminta perustuu vahvasti eri vuosikurssien väliseen vuorovaikutukseen ja yhteisöllisyyteen. Jos vuosikurssit opiskelevat eri toimipisteissä, opiskelijoiden kohtaamiset vähenevät. Tämä heikentää vertaisoppimista, opiskelijakunnan toimintaa sekä koulun yhteishenkeä; 2) Opintojaksojen järjestäminen vaikeutuu. Lukio-opetus perustuu joustaviin opintojaksoihin ja usein eri vuosikurssien yhteisiin opetusryhmiin. Kun opiskelijat ovat eri toimipisteissä, kurssien yhdistäminen ja ryhmien muodostaminen vaikeutuu, mikä johtaa pienempiin opetusryhmiin tai valinnaisten opintojen vähenemiseen; ja 3) opettajien työ pirstaloituu. Jos opettajien tulee siirtyä eri toimipisteiden välillä, se lisää ajankäytön haasteita ja voi vaikeuttaa opetuksen suunnittelua sekä opettajien välistä yhteistyötä. Tämä voi heikentää myös oppiaineiden välistä yhteistyötä ja yhteisten pedagogisten toimintatapojen kehittämistä. Lisäksi oppimisympäristöjen yhdenvertaisuus heikentyy. Tämä johtaa siihen, että eri opiskelijaryhmillä on erilaiset mahdollisuudet oppimiseen. Myös opinto-ohjauksen ja opiskeluhuollon järjestäminen voi vaikeutua. Palveluiden saavutettavuus ja tiedonkulku voi heikentyä, mikä vaikuttaa opiskelijoiden tuen saamiseen.

Vaiheittainen siirtyminen samaan lukioon voi aiheuttaa myös useita taloudellisia haasteita, kuitenkin Härmän lukion osalta niitä ei synny tilakustannuksista, kun Härmän lukion oppilat voidaan siirtymäaikana sijoittaa Alahärmän yhtenäiskoulun tiloihin. Sen sijaan henkilöstöresurssien käyttö muuttuu tehottomammaksi. Kun opiskelijat ja opetusryhmät ovat hajautuneina eri toimipisteisiin, ryhmät voivat jäädä pienemmiksi ja opettajien työaika kuluu siirtymisiin toimipisteiden välillä. Kokonaisuutena vaiheittainen siirtyminen hidastaa uuden lukion yhteisen toimintakulttuurin muodostumista, lisää tilapäisiä kustannuksia sekä vaikeuttaa opetuksen sujuvaa järjestämistä.

Säästöpäätösten tekeminen ennakoivasti on kuntataloudenpidon kannalta perusteltua, sillä varhainen reagointi talouden haasteisiin mahdollistaa hallitun ja suunnitelmallisen sopeuttamisen. Ennakoiva säästölinja antaa organisaatiolle ja henkilöstölle aikaa sopeutua muutoksiin, ja varhainen päätöksenteko vahvistaa kunnan taloudellista uskottavuutta. Lisäksi ajoissa tehtävät päätökset tarjoavat mahdollisuuden kohdentaa toimenpiteet tasapuolisemmin. Näin ollen ennakoivat säästöpäätökset tukevat kestäväää taloudenpitoa, vähentävät riskejä ja mahdollistavat hallitumman muutoksen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Vesa Rantala

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

- merkitsee lukioselvityksen tiedokseen;
- merkitsee kasvatusta- ja opetuslautakunnan antaman lausunnon tiedokseen; ja
- ehdottaa valtuustolle, että
 - valtuusto lakkauttaa Härmän lukion 31.7.2027;
 - Kauhavan kaupungin lukiokoulutus järjestetään 1.8.2027 alkaen Kauhavan lukion yhteydessä yhden lukion mallilla; ja

- vuoden 2027 talousarvioehdotukseen varataan määräraha koulun toimintakulttuurin kehittämistä varten määrärahaa sekä opiskelijakunnan hyvinvointia edistäviin toimenpiteisiin. Opiskelijakunnan näkemystä kuullaan ennen kehittämistoimenpiteitä.

Asian käsittely

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Janne Sankelo teki seuraavan päätösehdotuksen:

”Kaupunginhallitus

1. merkitsee lukioselvityksen tiedokseen
2. merkitsee kasvatus- ja opetuslautakunnan antaman lausunnon tiedokseen
3. päättää, että Kauhavan lukiokoulutuksen kustannuksia, oppilasmääriä, opetuksen toiminnallisuutta ja lukion valtionosuusmuutoksen vaikutuksia talouteen arvioidaan uudelleen 31.10.2028 mennessä ja ryhdytään tarvittaessa kaupungin taloutta tasapainottaviin toimenpiteisiin.”

Heikki Hakala kannatti Janne Sankelon ehdotusta.

Lea Puotinen teki seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Janne Sankelon ehdotusta täydennetään seuraavasti kohdalla 4:

4. Kaupunki laatii ja hyväksyy vuosille 2027–2029 lukiokoulutuksen valtionosuusleikkausien kattamiseksi erilliset, konkreettiset rahoitussuunnitelmat. Lukiokoulutuksen valtionosuusleikkaukset ovat seuraavat:
 - 2027: 360.000 €
 - 2028: 540.000 €
 - 2029: vakiintunut valtionosuustaso, ei lisäleikkauksia.Rahoitussuunnitelmien tulee sisältää toimenpiteet ja määrärahat, joilla katetaan vuosina 2027 ja 2028 lukiokoulutukseen kohdistuvat valtionosuusleikkaukset sekä varaudutaan vuonna 2029 vakiintuvat valtionosuusuudistuksen vaikutuksiin siten, että kahden lukion toimintaedellytykset voidaan turvata ilman opetuksen laadun heikentymistä.”

Hanna-Liisa Malmi kannatti Lea Puotisen ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kaksi kaupunginjohtajan ehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta, joten on suoritettava kaksivaiheinen äänestys.

Ensimmäisessä äänestyksessä ovat vastakkain Sankelon ja Puotisen ehdotukset. Ensimmäisen äänestyksen voittanut ehdotus etenee toiseen äänestykseen, jossa vastassa on kaupunginjohtajan ehdotus.

Puheenjohtajan ehdotuksesta ensimmäinen äänestys hyväksyttiin suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksenä siten, että Janne Sankelon ehdotusta kannattavat äänestävät jaa ja Lea Puotisen ehdotusta kannattavat äänestävät ei.

Suoritettussa ensimmäisessä äänestyksessä annettiin

- 7 jaa-ääntä
- 5 ei-ääntä.

Puheenjohtaja Janne Sankelon ehdotuksen puolesta äänestivät Heikki Hakala, Sinikka Lammi, Emmi Niva, Harri Ojanperä, Asko Peltola, Janne Sankelo ja Anu Ylinen.

Lea Puotisen ehdotuksen puolesta äänestivät Petri Hietämäki, Hanna-Liisa Malmi, Mikko Mäkipelkola, Lea Puotinen ja Lasse Ruotsala.

Puheenjohtajan totesi, että Sankelon ehdotus etenee toiseen äänestykseen.

Toinen äänestys hyväksyttiin suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksenä siten, että kaupunginjohtajan ehdotusta kannattavat äänestävät jaa ja Janne Sankelon ehdotusta kannattavat äänestävät ei.

Suoritettussa toisessa äänestyksessä annettiin

- 0 jaa-ääntä
- 12 ei-ääntä, eli kaikki kaupunginhallituksen jäsenet äänestivät puheenjohtaja Janne Sankelon ehdotuksen puolesta.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Janne Sankelon ehdotuksen.

Lisätietoja

Kaupunginjohtaja Vesa Rantala, puh. 040 775 9075,
sivistysjohtaja Jonna Heikkilä, puh. 044 483 4805,
etunimi.sukunimi@kauhava.fi
